

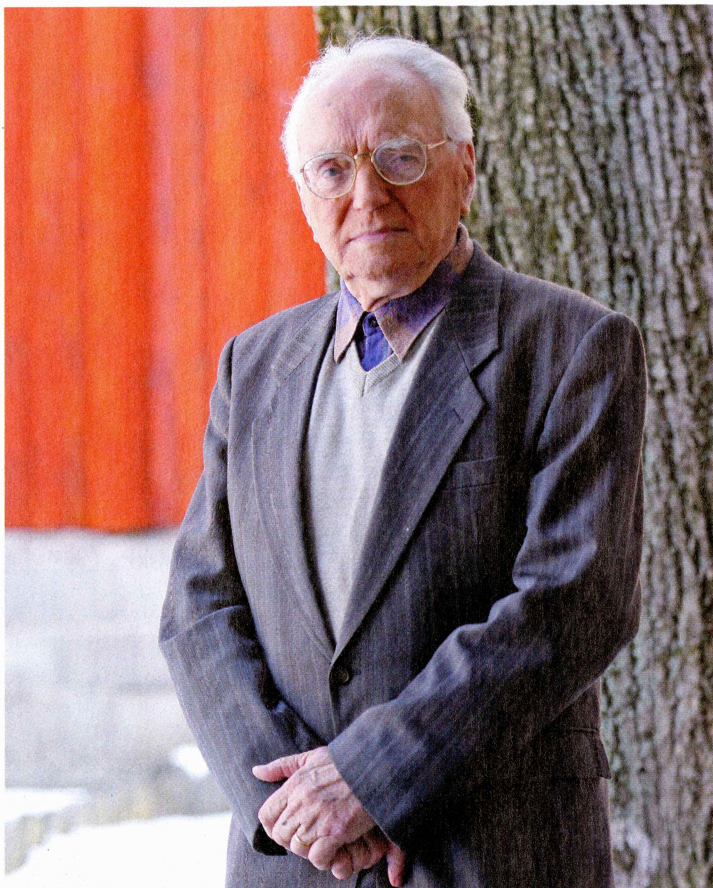
Odlikovanje za Alojza Rebulo

Lucija Kavčič, foto: arhiv Demokracije, Manfred Heyde/Wikipedia

Zamejski pisatelj, esejist in publicist Alojz Rebula je prejel drugo najvišje italijansko odlikovanje: italijanski predsednik Giorgio Napolitano ga je imenoval za velikega častnika viteškega reda za zasluge za Republiko Italijo.

Italijanski predsednik Giorgio Napolitano je tržaškega pisatelja Alojza Rebulo imenoval za velikega častnika viteškega reda za zasluge za Republiko Italijo. To je drugo najvišje državno odlikovanje na področjih kulture, gospodarstva, javnega ali človekoljubnega dela. Obvestilo o odlikovanju je pisatelj prejel ob 88. rojstnem dnevu v drugi polovici julija. Kdaj bo vročitev visokega italijanskega odlikovanja, pa še ni določeno. »Saj veste, da ne pišem za nagrade,« je skorajda nejevoljen povedal Alojz Rebula. »A lagal bi, če bi rekel, da mi ne pomeni ničesar. Odlikovanje me počasti kot predstavnika slovenskega tržaškega kulturnega prostora in priznava to, česar se v javnosti nikoli ni priznavalo. Priznava obstoj slovenske kulture v Trstu,« je še povedal Alojz Rebula za Primorske novice z dne 7. avgusta.

Slovenska kultura Visoko italijansko priznanje Alojzu Rebuli je še en dokaz, da projekt Rebula, ki ga je izvedla Knjižnica Dušana Černeta iz Trsta v sodelovanju z založbo Edizioni San Paolo iz Milana in s finančno podporo deželne uprave Furlanije - Julijske krajine, rojeva pozitivne sadove. Z njim je knjižnica želela doseči, da bi italijanska javnost temeljiteje spoznala delo tržaškega pisatelja in po njem tudi slovensko narodno skupnost in sploh slovensko kulturo. Tisk treh Rebulovih del pri italijanski založbi San Paolo je omogočil nova spoznanja za italijansko javnost. Največji delež pri uspelem načrtu pa je imel neutrudni Ivo Jevnikar, piše spletni portal slomedia.it. Poleg javnih predstavitev in odmevov v tisku so Rebuli 31. marca v kraju Riva del Garda podelili tudi literarno nagrado Mario Rigoni Stern.

Alojz Rebula: »Odlikovanje me počasti kot predstavnika slovenskega tržaškega kulturnega prostora in priznava obstoj slovenske kulture v Trstu.«

Prejel jo je za roman *Nokturno* za Primorsko, ki ga je v italijanščino pod naslovom »Notturmo sull'Isonzo« prevedla Martina Clerici. V imenu italijanskih oblasti mu je 3. aprila med srečanjem v tržaški vladni palači čestital tržaški prefekt in vladni komisar v deželi Furlaniji - Julijski krajini Alessandro Giacchetti, ki je tedaj povedal, da je lahko pisatelj Rebula s svojim literarnim delom, pa tudi

s svojo zavzetostjo svetel zgled za današnjo mladino.

Čestitke Rebuli Tržaškemu pisatelju Alojzu Rebuli je za visoko odlikovanje že čestital slovenski minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk. »To odlikovanje je veliko priznanje literarni ustvarjalnosti slovenske manjšine v Italiji, seveda pa predvsem priznanje pisatelju,

Slovenski tržaški pisatelj Alojz Rebula je postal veliki častnik viteškega reda za zasluge za Republiko Italijo.

ki je prenesel plemenito krščansko tradicijo v slovensko zgodovinsko in sodobno romanopisje,« je minister Turk zapisal v čestitki. Rebuli je ob prejemu velikega častnega viteškega reda za zasluge za Republiko Italijo 7. avgusta čestital še ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres. Po njegovih besedah je priznanje toliko večje, ker je Rebula s svojimi deli presegel meje slovenstva in se zapisal v kulturno in duhovno zakladnico evropskega krščanstva. »Kot plodovitemu pisatelju, poznavalcu klasike in sodobne ustvarjalnosti, predvsem pa izjemnemu krščanskemu mislecu, ki s svojimi kolumnami v Družini pogloblja in širi obzorja slovenskega kristjana in slehernega dobromislečega rojaka, Vam iskreno čestitam, izrekam globoko zahvalo za Vaše delo in se zahvaljujem za velik prispevek k sodobni krščanski misli in utrjevanju vere,« je zapisano v čestitki, objavljeni na spletni strani Katoliške Cerkve.

Prešernov nagajenec Alojz Rebula, rojen 21. julija 1924 v Šempolaju (San Pelagio) pri Nabrežini v Italiji, je obiskoval italijanske šole, slovenščine se je učil kot tujega jezika. V letih med 1936 in 1940 je obiskoval klasično gimnazijo v Gorici in jo od 1940 do 1944 nadaljeval v Vidmu, kjer je tudi maturiral, leta 1949 pa diplomiral iz klasične filologije na Univerzi v Ljubljani. Leta 1960 je v Rimu doktoriral s tezo o Danteju v slovenskih prevodih. Do upokojitve je poučeval latinščino in grščino na višjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom v Trstu. Poročen

je s pisateljico Zoro Tavčar. Rebula je član SAZU in Prešernov nagradenec leta 1995. V Rebulov bogat literarni opus sodijo dela Devinski sholar, Klic v Sredozemlje, Senčni svet, V Sibilinem vetru, Zeleno izgnanstvo (traida), Divji golob, Jutri čez Jordan in Snegovi Edena, Kačja roža in

Cesta s cipreso in zvezdo ter še veliko drugih del in esejev.

Kočljive teme Alojz Rebula (1924) se je kot pripadnik slovenske manjšine, ki mu je narodna zavest vsajena v intimno bistvo, kljub dvojezičnosti odločil za ustvarjanje v slovenščini, tudi zaradi tega, ker je

Rebula sta čestitala ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turku in ljubljanski nadškofu Antonu Stresu.

v majhnem narodu videl »najprimernejše vesolje« za izživetje »čiste človeške integritete, osvobodilne slepil zgodovine«. Začel je sicer s poezijo, a se je kmalu v celoti posvetil samo prozi. Že njegova kratka proza je napovedovala nekatere poteze pisateljevega nadaljnega ustvarjanja. V njej se je uveljavljal Rebulov intelektualizem, ki si prizadeva preseči osebno, pa tudi narodnostno tesnobo in negotovost in se posveča univerzalni bivanjski in duhovni tematiki s pečatom slovenstva, zlasti tržaškega. Loteval se je tudi zelo kočljivih tem, kot so povojni poboji in nečloveški pritiski Udbe na primorske duhovnike. Alojz Rebula sodeluje tudi z revijo Mladika, za katero je julija napisal uvodnik, ki je nosil naslov »Si ti, France Prešeren,

Nemec, ki je govoril in pisal slovensko?«. V njem se Rebula, tako povzema slomedia.it, navezuje na članek, objavljen v Primorskem dnevniku, kjer se je o izvoljenem slovenskem županu pisalo kot o dvojezičnem županu. Pisatelj Rebula se v uvodniku sprašuje, od kod izvira ta »deklasacija narodne zavesti«, in odgovarja, da bi to težko nastalo na bazovski gmajni. V tem pojavu vidi raje domislico slovenske levice, ki ob pomanjkanju lastne identitete išče pomožne ideje, na kar spominja tudi izjava Janeza Stanovnika na prvomajski prireditvi »smrt rasizmu«, ki je zamenjala stari »smrt fašizmu«. Slovenci niso nikoli zganjali rasizma, morda bi bili rasisti, ko bi Italijanom v Kopru rekli, da so Slovenci, ki govorijo italijansko ... **D**